

- Viisi kärkialaa, viisi vauhdikasta kasvajaa
- HealthTurku on life science -alan vaikuttava toimintaympäristö
- Turku Business Region News Summary in English p. 11

TURUN SEUTU TARVITSEE LISÄÄ KANSAINVÄLISIÄ OSAAJIA

Haluatko parantaa yrityksesi löydettävyyttä? Tule MatkailuMapathoniin!

Syötämme yrityksesi tiedot avoimeen OpenStreetMap-karttapohjaan, joka toimii mm. Fölin reittioppaan pohjana. Asiantuntijamme auttavat sinua ja mukaan tarvittavat vain oman läppärin ja hiiren.

Työpaja järjestetään maanantaina 12.11.2018
Yrityksenneuvonta Potkurin tiloissa ICT-Cityn katutasossa
klo 9.00-11.30.

Työpaja on avoin ja maksuton kaikille matkailun parissa toimiville yrityksille. Lisätietoja saat Ira Lahovuolta:
ira.lahovuoto@turkubusinessregion.com, p. 040 706 2484.

Matkailun digiaamu meets Matkailuhoimiin! Vauhtia online-myyntiin

Haluatko tuoda matkailuelämykset paremmin matkailijoiden ostettaviksi? Matkailun digiaamu tutustuttaa uusiin myyntialustoihin ja Matkailuhoimiin! soven hyödyntämiseen rekrytoinneissa. Tilaisuus on maksuton.

Tilaisuus pidetään Kavalton tilalla, Kavalontie 11, Piikkiö
tiistaina 20.11. klo 9.00-15.00.

Lisätietoja saat Ira Lahovuolta, p. 040 706 2484 tai
ira.lahovuoto@turkubusinessregion.com

Syksyn Startti-infot

- klo 17 - 18 ke 24.10., 21.11. ja 19.12.
- klo 11- 12 ke 7.11. ja 5.12.

Tiivis tietopaketti yrittäjäksi ryhtymisestä ja yrityksen perustamisesta.

Startti-infot pidetään Potkurin tiloissa, ICT-Cityn katutasossa, Joukahaisenkatu 3-5 A, Turku.

Potkuri
YRITYSNEUVONTA

Lisätietoja:
www.potkuri.fi

TURKU BUSINESS REGION

Pk-yritysten aamukahvit

Joka kuukauden viimeisenä torstaina klo 8.30 - 10.00
SparkUpin kokoustila Silossa (ElectroCity, Tykistökatu 4B)

Aiheina esimerkiksi tuotteistaminen, työntekijän palkkaaminen ja tiloimistoyhteistyö.

Katso tarkempi ohjelma ja ilmoittautuminen
www.turkubusinessregion.com/tapahtumat.

Tietoiskusarjan järjestävät yhteistyössä
Humak, Raseko, Turun Aikuisopetuskeskus,
Turun AMK, Turun ammatti-instituutti ja
Turku Science Park Oy.

PAIMION LEIJONIENLUOLA
– kun yrityksesi haluaa kasvaa

Paimion Leijonienluolassa kasvuyrityksillä on mahdollisuus kuulla esityksiä erilaisten pääomasijoittajien toimintatavoista, tutustua menestystarinoihin ja keskustella kasvokkain sijoittajien kanssa omista suunnitelmistaan.

ILMOITTAUDU MUKAAN
www.lupavalitapaimio.fi

Mika Ingi
Elinkeinojohtaja
Paimion kaupunki
040 758 7963
mika.ingi@paimio.fi

TURKU BUSINESS REGION

PAIMIO

Työvoimapula ei saa muodostua kasvun esteeksi

Elämme tänä vuonna noususuhdanteen huipulla; Etlan tuoreimman suhdanne-ennusteen mukaan Suomen kokonaistuotannon kasvuvauhti on 2,8 prosenttia. Ensi vuodelle Etla ennakoii 2,2 prosentin kasvulukua. Vienti on vetänyt ja vetää ensi vuonna etenkin laivatoimitusten ansiosta vielä tätäkin vuotta paremmin. Sen sijaan investointien kasvuvauhti hidastuu ensi vuonna selvästi, suurimpana syynä asuinrakentamisen kasvun pysähtyminen.

Turun seudulla positiivinen vire näkyy niin yritysten liikevaihdon kasvuna, uusina työpaikkoina kuin alenevina työttömyyslukuina. Varsinais-Suomen Työllisyyskatsaus kertoo, että työttömyys alenee kaikilla koulutusasteilla sekä kaikissa ammatti- ja ikäryhmissä. Avoimia työpaikkoja Varsinais-Suomessa oli elokuun lopulla 4 400, mikä on 43 prosenttia enemmän kuin vuosi sitten. Työvoiman kysyntä on laajentunut nyt myös palvelusektorille. Absoluuttisesti meillä on enemmän ihmisiä töissä kuin vuonna 2008.

Näkyvimmin työvoiman tarve on Turun seudulla konkretisoitunut alueemme lääke-, meri- ja teknologiateollisuuden vakiintuneissa veturiyrityksissä, mutta myös niiden vanavedessä kasvavat pk-yritykset tarvitsevat lisää tekijöitä. Kova kasvu on houkuttellut seutukuntaamme myös kokonaan uusia yrityksiä. Kun osaavan henkilökunnan palkkaamisessa on haasteita jo Kainuuta myöten, uhkaa koko Suomen talouskasvun pullonkaulaksi muodostua työvoiman saanti. Osaavia ammattilaisia tarvitaan Suomeen lähivuosina tuhansittain.

Tilastot tukevat yritysten viestiä siitä, että varsinkin erityisasiantuntijoiden kysyntä on voimakkaasti kasvanut, ja erityisesti korkeasti koulutettuja moniosaajia tarvitaan. Tekoälyn rakentajia ja hyödyntäjiä tarvitsemme ison määrän. Digitalisaatiovauhdin kiihtyessä ict-alan erikoisosaajista kilpaillaan nyt kaikkialla Euroopassa. Siksi heitä on houkutteltava myös EU- ja ETA-alueen ulkopuolisista maista. Tarvitsemme valtakunnallista yhteistyötä, mutta myös tuonnempina lehdessemme esiteltävän Talent Turku -verkoston kaltaista paikallisten toimijoiden yhteistyötä.

Kuten jutustamme käy ilmi, moni Turussa opiskeleva ulkomaalainen on kiinnostunut työmahdollisuuksista Turun seudulla. Työllistymisen helpottamiseksi tulisikin varmistaa, että ulkomaisille opiskelijoille on tarjolla riittävästi mahdollisuuksia suomen kielen oppimiseen, harjoittelupaikkoihin ja lopulta kokopäiväiseen työhön koulutustaan vastaavassa tehtävässä.

Me julkisten elinkeinopalveluiden tuottajat, korkeakoulu ja viranomaiset olemme avainasemassa etenkin kieliopintoja, harjoittelupaikkoja, rekrytointia ja Suomeen asettumista tukevien palveluiden tarjonnassa. Juuri tämänkaltaisiin haasteisiin Talent Turku -verkostossa pyritään vastaamaan. Mutta ei unohdeta meistä jokaisen omaa henkilökohtaista osuutta: otetaan ulkomailta tulevat osaajat avoimesti vastaan. Heitä tarvitaan kansainvälisen kilpailukykyämme, talouskasvumme ja tulevaisuuden hyvinvointimme turvaamiseksi.

”
Tarvitsemme valtakunnallista yhteistyötä, mutta myös Talent Turku -verkoston kaltaista paikallisten toimijoiden yhteistyötä.

Niko Kynnäräinen
Toimitusjohtaja
Turku Science Park Oy

Tässä lehdessä

Asiantuntijatehtäviin tarvitaan myös kansainvälisiä osaajia..... 4

Ei dippa tapa – FiTech muistuttaa diplomitoiden avaamista mahdollisuuksista.... 4

Turun seutu vahvistaa kärkialojensa kilpailukykyä..... 6

”*Kärkialojen nimet CleanTurku, HealthTurku, ExperienceTurku, MaritimeTurku ja TechTurku kertovat siitä tekemisestä, josta seutukunta haluaa myös tulevaisuudessa tuntea*”

Janne Alho Blue Industry Parkin vetäjäksi 6

Tervetuloa Turkuun, yrittäjät 7

Ultrahack huipentuu finaaliin 8

HealthTurku purjehtii myötätuulessa 8

Tekoäly haastaa kaikkia toimialoja..... 9

Leijonienluolasta rahoittajia kasvulle 10

Meriteollisuuden kiihdytysohjelman kiinnostavimmat kasvuyritykset valittu..... 10

Summary in English 11

Turku Business Region Uutiset on Turun seudun yritys- ja innovaatiopalveluiden ajankohtaislehti.

TUOTANTO
Turku Science Park Oy:n markkinointi ja viestintä

TOIMITUS
Riku Näsänen, riku.nasanen@turkubusinessregion.com,
puh. 040 540 9135

TAITTO
Iida Parkkinen, iida.parkkinen@turkubusinessregion.com,
puh. 040 719 4733

KANNEN KUVA
Makoto Chiba & Sanni Koskimies-Chiba

Painopaikka Alma Manu Oy

Asiantuntijatehtäviin tarvitaan myös kansainvälisiä osaajia

Kasvava erikoisosaajien pula uhkaa hidastaa Suomen ja Turun seudun talouskasvua. Turun seudulle kansainvälisiä osaajia houkuttelemaan on perustettu Talent Turku -verkosto.

Lounais-Suomen positiivinen rakennemuutos ja myös muun Suomen pääsy kasvu-uralle on avannut runsaasti uusia työpaikkoja. Meyer Turku ja Valmet Automotive hakevat uusia työntekijöitä kampanjoimalla eri puolilla Suomea. Isoon osaan tehtävistä riittää reipas asenne, sillä työnantajat kouluttavat erilaisista työtaustoista tulevat uusiin tehtäviin.

Pelkkä asenne ei kuitenkaan riitä silloin, kun kyse on erilaista erikois-asiantuntemusta edellyttävistä tehtävistä. Digitalisaation myötä etenkin ict-osaajien kysyntä on kasvanut. Heitä tarvitaan käytännössä kaikille toimialoille.

Kasvava osaajapula on jo vaarassa muodostua hidasteeksi Suomen talouskasvulle. Tähän haasteeseen vastataan niin alueellisilla kuin kansallisilla toimilla, joissa osaajia etsitään maamme rajojen ulkopuolelta. Investointien houkuttelun rinnalle julkisten elinkeinopalveluiden tehtäväksi on muodostunut ulkomaalaisten osaajien houkuttelu.

-Olemme aivan uudenlaisessa tilanteessa. Toisin kuin kilpailijamaisamme, meillä ei maakuvatyötä ole osaajien houkuttelemiseksi aiemmin tehty. Työ- ja elinkeinoministeriön vuonna 2017 käynnistämän poikkihallinnollisen Talent Boost Finland -toimenpideohjelman myötä tämä työ on vihdoin aloitettu, kertoo erityisasiantuntija **Pipa Turvanen** Turku Science Park Oy:stä.

Houkuttelutyö päässyt vauhtiin

Teknologiaeollisuus ry:n selvityksen mukaan sen jäsenyritykset tarvitsevat vuoteen 2021 mennessä 53 000 uutta työntekijää. Kolmella viidestä uusista työntekijästä edellytetään yliopistotasosta tutkintoa. Nykyinen koulutusjärjestelmämme pystyy tuottamaan noin 70 prosenttia teknologiaeollisuuden korkeakoulutettujen osaajatarpeesta.

- Business Finland ja suurimmat kaupungit tekevät todella tiivistä yhteistyötä, jotta suomalaisten yritysten tarjoamat uramahdollisuudet ja suomalainen työelämä on jatkossa kansainvälisesti paremmin tunnettua, Turvanen jatkaa.

Turvasen mukaan erityisasiantuntijoiden houkuttelun uudet yrityspalvelut täydentävät sekä ulkomailta jo nyt rekrytoivien yritysten että henkilöstöpalvelualan yritysten toimintaa.

Turku Science Park Oy:n tuottamat kansainvälisten osaajien houkuttelun yrityspalvelut ovat kaikkien lounaissuomalaisten yritysten hyödynnettävissä. Kansainvälisten osaajien houkuttelutyö palvelee myös alueen koulutus- ja tutkimusorganisaatioita.

Talent Turku yhdistää toimijat

Osaajien houkuttelun rinnalla on kiinnitettävä huomiota Suomessa jo olevien kansainvälisten osaajien ja osaajapulasta kärsivien yritysten kohtaamiseen. Turun seudulla kansainvälisten osaajien ja heidän perheidensä houkutteluun, vastaanottoon ja integroitumiseen liittyvät palvelut kootaan Talent Turku -alustalle.

- Yhteistoimintamalli mahdollistaa palvelujen kehittämisen tehokkaammin verrattuna siihen, että kaikki toimivat erillään toisistaan tietämättä. Palveluja tuottavat sekä julkiset että yksityiset toimijat, Turvanen kertoo.

Turun kaupunki ja Turku Science Park Oy ovat kutsuneet kaikki seudun keskeiset elinkeino-, innovaatio-, työllisyys-, koulutus- ja maahanmuuttopoliittikan toimijat mukaan Talent Turku -kokonaisuuden kehittämiseen.

Kielitaito ja harjoittelupaikat avainasemassa

Monia aloja vaivaavan osaajapulalan lievittämisessä muodostavat Suomessa opiskelevat ulkomaiset opiskelijat tärkeän kohderyhmän. Opetushallitus on tuoreessa selvityksessään todennut, että suomalaisista korkeakouluista vuosittain valmistuvista runsaasta 3 600 ulkomaisesta opiskelijasta vajaa puolet on työllistynyt Suomeen vuosi valmistumisensa jälkeen. Parhaiten ulkomaalaiset ovat työllistyneet terveys- ja hyvinvointialoille, palvelualoille sekä tietojenkäsittelyyn ja tietoliikenteeseen. Kansainvälinen vertailu on vaikeaa, mutta Suomi ei näyttäisi työllistymisprosenttien osalta erityisen huonolta.

Turun seutu tarvitsee ulkomaalaisia erikoisosaajia.

Opiskelumaan valinnassa opintojen jälkeiset työllistymismahdollisuudet ovat tärkeä tekijä. **Tytti-Maaria Laine** on tutkinut Turussa opiskelleiden ulkomaalaisten työllistymistä ja integroitumista kaupunkiin. Laineen tutkimuksen perusteella 61 prosenttia oli halukkaita jäämään valmistumisensa jälkeen Suomeen. Vuosina 2015 ja 2016 valmistuneista 86 prosentilla oli kokemusta työharjoittelusta, palkkatyöstä tai molemmista. Opintojensa päätyttyä parhaiten ovat työllistyneet it- ja teknisen puolen sekä lääketieteen tutkinnon suorittaneet. Huolestuttavaa on, että runsaasti työtilaisuuksia tarjoavasta sosiaali- ja terveydenhuollosta valmistuneiden keskuudessa Turusta poismuuttoa suunnittelevia on eniten.

Laineen selvityksessä nousee esiin myös tarve lisätä suomen kielen opetusta ja kurssitarjontaa. Ammattikorkeakoulujen ja etenkin yliopistojen kohdalla nousi esiin myös opiskelijoiden toive lisätuesta urasuunnitteluun ja harjoittelupaikkojen hakuun. Kun työtilaisuuksien puute oli tärkein syy Turusta ja Suomesta poismuuttoon, tarjonnee juuri kielitaitoon ja työelämävalmiuksiin keskittyminen kohtuullisen nopeasti vaikuttavan väylän osaajapulaan.

TEKSTI RIKU NÄSÄNEN KUVA ARKISTOKUVA

Ei dippa tapa

Diplomityöt ovat oiva väline liiketoiminnan kehittämiseen ja nykyisten sekä tulevaisuuden haasteiden ratkaisemiseen. Loppuvaiheen DI-opiskelijan tuore tieto ja ulkopuoliset silmät voivat tarjota lisäresurssein, jolla voidaan esimerkiksi helpottaa uuden liiketoiminnallisen konseptin rakentamista tai prosessi- ja tuotekehitystä. Diplomityössä voidaan selvittää myös toimialan strategisia näkymiä.

Lopputöiden tarjoamista mahdollisuuksista muistuttaa suomalaisen teknillisten korkeakoulujen perustaman verkostoyliopisto FITechin tämän syksyn kampanja Ei dippa tapa. Tavoitteena on madaltaa kynnystä diplomitöiden teettämiseen ja helpottaa yritysten osaajapulaa. Diplomityöprosessi tarjoaa yritykselle joustavan tilaisuuden tutustua osaajaan, jonka kanssa voi myös luontevasti keskustella työsuhteen vakinaistamisesta.

Lue lisää FITechin ja diplomitöiden tarjoamista mahdollisuuksista: www.fitech.io.

Sähkömoottoripyörien tesla ponnistaa maailmalle Turusta

Teemu Saukkio rakensi moottoripyörän, josta jo prototyyppi-vaiheessa on tehty yli 30 ennakkotilausta eri puolilla maailmaa. Lue verkkosivujemme uutisosiosta, millainen on turkulaisen RMK Vehicle Corporationin kehittämä RMK E2.

Lue koko juttu netissä
www.turkubusinessregion.com/uutiset

Teknologiayhtiö Protacon avasi toimiston Turkuun

Viime vuosina nopeasti kasvanut teknologiayhtiö Protacon on avannut toimiston Turkuun. Protacon suunnittelee palveluja mm. liikkuvien työkonien ja liikenteen alueelle, puunjalostus- ja energiateollisuudelle, hyvinvointi- ja terveysteknologiaan, meriteollisuuteen sekä palvelu- ja asiantuntijayrityksille.

Lue koko juttu netissä
www.turkubusinessregion.com/uutiset

Turun seutu vahvistaa kärkialojensa kilpailukykyä

Turun seudun vahva talouskasvu kätkee taakseen menestyviä veturiyrityksiä, pienempiä kasvuyrityksiä sekä vahvaa koulutus-, tutkimus- ja innovaatio-osaamista. Julkiset yrityspalvelutoimijat rakentavat näiden ympärille verkostoja sekä vauhdittavat uuden yritystoiminnan syntyä ja innovaatioiden kaupallistamista.

Turun seudun elinkeinoelämän kehitysyhtiössä, Turku Science Park Oy:ssä, kilpailukykyä tukemaan on toiminnan painopisteiksi nostettu viisi kärkialaa, joiden asiantuntemukseen ja palveluihin yhtiössä panostetaan.

Kärkialojen nimet CleanTurku, HealthTurku, ExperienceTurku, MaritimeTurku ja TechTurku kertovat siitä tekemisestä, josta seutukunta halutaan myös tulevaisuudessa tuntea. Pisimmät perinteet omaavilla meriteollisuudella (MaritimeTurku) sekä lääkekehityksellä ja terveystieteillä (HealthTurku) kansainvälisyys ja verkostot ovat syntyneet vuosikymmenien työn tuloksena, mutta digitalisaation myötä globaalin yhteistyön rakentuminen on entistä nopeampaa.

Osaamiseen panostettava

MaritimeTurku ja HealthTurku ovat myös numeroita tarkastellen vaikuttavia. HealthTurun alle kuuluvista aloista Suomen diagnostiikkateollisuuden noin 600 miljoonan euron viennistä puolet tulee Turusta ja lääkeviennissä Turun osuus on miljardiluokkaa kattavaa koko Suomen lääkeviennistä kolme neljäsosaa. Meriteollisuudessa Lounais-Suomen osuus toimialan noin 30 000 työpaikasta on 40 prosenttia ja liikevaihdosta samaa luokkaa.

Näiden asemien säilyttäminen ja viennin kasvattaminen ovat seudulle tärkeitä. Turku Science Park Oy:ssä Maritime Accelerator -kasvuohjelmasta vastaava erityisasiantuntija **Jukka Laiterä** muistuttaa osaamisen tärkeyden jatkuvasti korostuvasta roolista.

- Se on aivan oleellinen kilpailuetua luova tekijä, jonka ylläpitoon ja kehittämiseen tulee panostaa. Pk-yritysten kansainvälistymisen kehittäminen ja tukeminen on myös tärkeää. Nykyistä suuremman joukon tulisi kyetä itsenäiseen vientiin.

HealthTurku-kokonaisuutta luotsaava **Tero Piispanen** on samoilla linjoilla. - Yritykset tarvitsevat koko ajan uutta osaamista. Usein uudet, tehokkaammat ratkaisut löytyvät olemassa olevia teknologioita yhdistämällä, esimerkiksi digitalisaation keinoin. Osaamisen ohella kansainvälisessä liiketoiminnassa tärkeää on kyetä esittämään referenssejä kotimarkkinoilta. HealthTurun näkökulmasta olisikin paikallaan lisätä kokeiluja ja innovatiivisia julkisia hankintoja terveydenhuollossa.

DI-koulutusta kehitettävä

Eri aloja poikkileikkaava TechTurku yhdistää tekoälyä, robotiikkaa ja automatisaatiota. Varsinais-Suomessa teknologiateollisuuden yritysten liikevaihto on 4,6 miljardia euroa, joten perusta uudelle, etenkin alan koulutus- ja tutkimustoimintaa vahvistavalle Teknologia kampus Turku -keskitykselle on vahva. Alueen korkeakoulujen, Turun kaupungin ja Turku Science Park Oy:n yhteistyön tavoitteena on vahvistaa edellytyksiä tuottaa korkeasti koulutettuja tekniikan osaajia alueen yritysten tarpeisiin. Teknologia kampus Turun johtajana aloitti syyskuun alussa professori **Mika Hannula**.

Janne Alho Blue Industry Parkin vetäjäksi

Turun seudun meri- ja valmistavan teollisuuden tuotanto- ja innovaatio-keskittymä Meyer Turku Oy:n telakka-alueen ympärillä etenee. Syyskuun alussa DI **Janne Alho** on aloittanut Turku Science Park Oy:ssä Blue Industry Park -konseptin toteuttamisesta vastaavana projektijohtajana. Turku Science Park Oy perustaa syksyn kuluessa alueen kehittämisestä vastaavan tytäryhtiön, jonka toimitusjohtajaksi Alho samalla siirtyy.

Alhon tehtävänä on huolehtia alueen liiketoimintasuunnitelman loppuun saattamisesta ja rakentamisen etenemisestä. Hän vastaa myös neuvotteluista sijoittajien ja alueelle sijoittuvien toimijoiden kanssa. Alho siirtyy tehtäväänsä Turun Teknologia kiinteistöt Oy:stä, jossa hän on toiminut asiakkuusjohtajana.

Turun kaupunki on antanut Blue Industry Parkin toteuttamisvastuun Turku Science Park Oy:lle. Maa-alueen rakentaminen on jo käynnistynyt, ja tavoitteena on rakennustöiden valmistuminen vaiheittain vuoteen 2030 mennessä. Blue Industry Parkista tavoitellaan sijaintia 100 yritykselle ja 10 000 työntekijälle. Investointien kokonaisarvoksi arvioidaan 500 miljoonaa euroa.

Janne Alho vastaa Blue Industry Park -alueen kehittämisestä.

Turun seutu sijaintina kiinnostaa yhä useampia av-tuotantoihin keskittyneitä yrityksiä.

- Teknologia kampusella halutaan vahvistaa tekniikan osaamista Varsinais-Suomessa. Koulutustarjontaa täydentää jo verkostoylipisto FITech. Sen vastikään käynnistynyt kampanja muistuttaa diplomitoimintaa ja löytää tekniikan alan osaajia kehitys- ja johtotehtäviin.

Hannula kuitenkin muistuttaa, että FITech ei vielä ratkaise sitä ongelmaa, joka Turun DI-tutkimusten vähäiseen määrään liittyy.

- Vaikka Åbo Akademi ja Turun yliopistolla on lähinnä tietotekniikkaan ja kemian kytkeytyviä DI-tutkimuksia, eivät ne riitä vastaamaan elinkeinoelämän tarpeisiin. Varsinaissuomalaisen osuus tekniikan alan yliopisto-opiskelijoista on jäänyt jälkeen muista kasvukeskityksistä. Siksi tarvitaan kaikkien neljän turkulaisen korkeakoulun välillä lisää yhteistyötä ja uusia, paikallisia DI-tutkimusjohtavia koulutusohjelmia.

Kemian- ja prosessitekniikan sekä biotekniikan ja tietotekniikan DI-tutkimus voi jo turkulaisissa yliopistoissa suorittaa. Se on helpottanut bio- ja kiertotalouden sekä kemian ympärille rakentuneen tutkimus- ja yritystoiminnan kehittämistä yhdeksi Turun seudun kärkialaksi, CleanTuruksi. Raisuissa toimiva Smart Chemistry Park on nopeasti noussut tunnetuksi alan yritysten innovaatioalustaksi ja yhteistyöverkostoksi.

CleanTurku-kärkialan kehitystyöstä vastaavan **Linda Fröberg-Niemen** johdolla mm. Smart Chemistry Parkin yritykset hyödyntävät teollisia sivuvirtoja jalostaen niistä ja biomassoista uusia tuotteita ja materiaaleja.

- Vahvistamme alan innovaatio- ja tutkimustoimintaa, jotta niissä syntyisi bio- ja kiertotaloutta hyödyntäviä ja kaupallistettavissa olevia toimintamalleja. Clean-puolen yritystoiminta kysyy aikaa, rahaa ja kärsivällisyyttä.

Elämysteollisuus nuorin kärkiala

ExperienceTurku -kärkialan juuret ovat lähinnä elokuva- ja tv-tuotannoissa ja pelialassa. Kuluvan vuosikymmenen aikana Turun seudusta on muodostunut av-tuotantoja houkutteleva seutukunta. Myös av-alan yritystoiminta on lisääntynyt ja kansainvälinen kiinnostus on kasvussa – merkittävästi myös kansallisen kannustinjärjestelmän ansiosta. Kärkialana ExperienceTurku on kuitenkin myös paljon muuta. Viime vuosikymmenessä tehdyillä päätöksillä matkailuliiketoiminnan kehittäminen annettiin Turku Science Park Oy:n tehtäväksi. Sen myötä yhtiö on kyennyt käynnistämään jo useita kehittämishankkeita Turun seudun matkailuyritysten yhteistyötä ja osaamista vahvistamaan.

- Tavoitteeksi olemme asettaneet, että Turku Business Region kehittyi Pohjoismaiden kiinnostavimmaksi elämysteollisuuden keskittymäksi. Turun ratapiha-alueen elämyskeskus on tässä tärkeä tekijä, mutta meidän tehtävänä on vauhdittaa myös esimerkiksi av-alan ekosysteemien rakentamista, matkailuinvestointeja ja parantaa alueen saavutettavuutta, kertoo ExperienceTurku -kärkialasta vastaava johtaja **Teija Raninen** Turku Science Park Oy:stä.

TEKSTI RIKU NÄSÄNEN KUVA ARKISTOKUVA

Yrittäjät, tervetuloa Turkuun!

Turku isännöi 19.–20.10. Valtakunnallisia yrittäjäpäiviä, joiden teemaksi on valittu Step forward – askel eteenpäin. Suomen Yrittäjien vuotuisen päätapahtumaan Turun Messukeskukseen odotetaan yli 2000 kävijää. Perjantaina järjestetään Suomen Yrittäjien liittokokous, jossa valitaan myös järjestön puheenjohtajisto. Perjantaina on myös oheisseminaari vierailukeskus Joessa, jossa tutustutaan varsinaissuomalaiseen osaamiseen. Illan tervetulojuhlat juhlistavat samalla Varsinais-Suomen Yrittäjien 40-vuotisjuhlavuotta.

Lauantain aiheita ovat mm. itsensä johtaminen ja kansainvälistyminen. Ensimmäistä kertaa mukana on myös kokonaan englanniksi pidettävä kansainvälinen ohjelma. Lauantai huipentuu yrittäjäpäivien gaalaan, jossa jaetaan myös vuoden 2018 Valtakunnalliset yrittäjäpalkinnot.

Ultrahack huipentuu finaaliin

Turku Business Region Ultrahack on kansainvälinen ideakilpailu, jossa haetaan ratkaisuja ja teknologioita, jotka edistävät kilpailuun omat toimeksiantonsa tuoneiden KiiltoCleanin ja Meyer Turku Oy:n liiketoimintaa.

Kilpailuun tuli määräaikaan eli 24.9. mennessä 58 ideaa. Pre-hack -tilaisuuksissa syys- ja lokakuun aikana osallistuneilla on ollut mahdollisuus tavata toimeksiantajien edustajia ja saada tukea oman idean hiomiseen ja loppukilpailupaikan lunastamiseen. Loppukilpailuun päässeiden tiimien valinnoista vastasivat yritysten edustajista koostuneet tuomaristot. Finaali järjestetään viikonlopuna 12.–14.10. SparkUpin tiloissa Tykistökatu 4:ssä.

Meyer Turku Oy etsii kilpailun avulla henkilökunnan ja matkustajien risteilykokemusta uudistavia ideoita. KiiltoClean Oy:llä tähtäimessä ovat innovatiiviset ratkaisut käsihygieniaan. Business Development Manager Päivi Goddenin mukaan ne voivat olla yhtä hyvin digitaalisuuteen perustuvia kuin huippuluokan muotoilua, tärkeintä on, että ne edistävät hyvää käsihygieniää. WHO:n mukaan hengitystie- ja suolistosairauksien määrää voidaan paremman käsihygienian avulla vähentää 25–30 prosenttia.

Voittajille luvassa on 5 000 euron rahapalkintojen lisäksi mahdollisuuksia ideoiden pilotointiin sekä mahdollisesti myös työtillaisuuksia. Turku Business Region Ultrahackin järjestävät yhteistyössä Turku Science Park Oy ja käytännön järjestelyistä vastaava Ultrahack. Yhteistyökumppanina kilpailussa on ohjelmistoalan yritys Vincit Oy.

TEKSTI RIKU NÄSÄNEN KUVA KIILTOCLEAN

Turku Business Region Ultrahack huipentuu 12.–14.10. pidettävään finaali- ja viikonloppuun.

Tekoäly uudistaa kaikkia toimialoja

Tekoäly (Artificial Intelligence, AI) muuttaa lähitulevaisuudessa suuresti yritystoimintaa.

Turun seudun yritys- ja innovaatiopalveluissa tekoälyn tuomiin mahdollisuuksiin ja haasteisiin ovat perehtyneet erityisasiantuntija **Michael Lindholm** ja kehityspäällikkö **Paavo Kosonen**. He kartoittavat alan toimijoita ja tekoälyn hyödyntämisestä kiinnostuneita yrityksiä, sekä rakentavat yritysten ja tutkimusorganisaatioiden välille yhteistyötä. Palvelut toteutetaan V-S Tekoälyverkosto -hankkeessa ja Allied ICT Finland -yhteistyössä.

Tällä hetkellä muodostamme kokonaiskuvaa Turun seudun AI-toimijoista. Tavoitteena on käynnistää ensi vuonna pilotteja, joihin yritysten ohella haemme osaamista esimerkiksi Turun ammattikorkeakoululta ja Turun yliopistolta, V-S Tekoälyverkostosta vastaava Lindholm kertoo.

Allied ICT Finland eli lyhyesti AIF on useiden tutkimusorganisaatioiden, kaupunkien ja ICT-yritysten digitalisaation hyödyntämistä vauhdittava yhteenliittymä, jossa myös turkulaiset korkeakoulut ovat mukana.

AIF:ssä näkökulma on ICT-teknologiassa laajemmin, ei vain tekoälyssä. Koordinoimme ja valmistamme yhteishankkeita, joissa tähdätään kansainvälisille markkinoille. Esimerkiksi SuperIoT -ekosysteemissä on kehitteillä IoT-ratkaisuja valmistavan teollisuuden käyttöön. AIF:n puitteissa kumppanuuksia rakennetaan vahvasti myös Turun seudun ulkopuolisten toimijoiden kanssa, Paavo Kosonen kertoo.

TEKSTI RIKU NÄSÄNEN KUVA MICHAEL LINDHOLM

Sekä Lindholm että Kosonen korostavat tekoälyn nousevan yritysten kilpailukykyyn vaikuttavaksi tekijäksi, halusimmepa tai emme. Tekoäly ei myöskään ole vain suurten yritysten juttu, se voi tehostaa vaikkapa yksinyrittäjän työskentelyä.

Turun seudulla AI-aiheita voi seurata mm. Facebookin TechTurkuAI -ryhmässä. Aiheeseen liittyvistä tapahtumista kerrotaan myös www.turkubusinessregion.com-sivujen tapahtumakalenterissa sekä AIF:n valtakunnallisilla nettisivuilla osoitteessa www.alliedict.fi. TechTurkuAI:n Facebook-ryhmällä seuraajia on jo pitkälti yli 300, ja esimerkiksi AIF:n eri ekosysteemien toimintaan osallistuu tällä hetkellä toistakymmentä alueellamme toimivaa yritystä. Aktiivisimpien joukkoon kuuluvat mm. Lingsoft, 3DTech, Satel ja Brighthouse Intelligence.

V-S Tekoälyverkoston tapaaminen SparkUpissa viime toukokuussa.

HealthTurku purjehtii myötätuulella

Suomen Life science -osaamisen pääkaupunki on yhä vahvemmin Turku. Viimeisin osoitus tästä on Terveyskampus Turkuun kytkeytyvän Auria tietopalvelun (Auria Clinical Informatics, ACI) ensimmäisenä suomalaisena terveysalan yhteistyöverkostona saavuttama digitaalisen innovaatiokeskittymän status.

Terveysalan innovaatiotoiminta on ollut viime aikoina kritiikin kohteena erityisesti testialustatoiminnan osalta. Digital Innovation Hub -statuksen saaminen Turkuun on osoitus siitä, että kritiikki on kuultu ja siihen on vastattu. Toivotamme yritykset tervetulleiksi yhteistyöhön kanssamme, toteaa Digital Innovation Hub -statuksen hakemisesta vastannut terveysteknologian erityisasiantuntija **Janne Lahtiranta** Turku Science Park Oy:stä.

Digitaalisten innovaatiokeskittymien tarkoituksena on parantaa eurooppalaisten yritysten kilpailukykyä, nostaa yritysten digitalisaation astetta ja luoda uusia, aikaisempia parempia, sähköisiä palveluja. Aiemmin Suomessa DIH -statuksen ovat saaneet mm. robotiikkaan ja esineiden internetiin syventyneet keskittymät.

Tutkimuslääkäri **Päivi Rautava** Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin tutkimuspalveluista on ylpeä saavutuksesta.

Koen, että tämä entisestään tiivistää Turun yliopistollisen keskussairaalan ja yliopiston terveysteknologian alan yhteistyötä niin tutkimuksessa kuin innovaatiotoiminnassakin, hän sanoo. Turun hyvästä vireestä kertoo myös Orionin ilmoitus perustaa uusi biologisten lääkkeiden kehitysyksikkö Turkuun. Yhtiö on kertonut myös yhteistyöstä PerkinElmerin kanssa harvinaisten sairauksien hoidossa.

HealthBIOssa ennätysmäärä osallistujia

Syyskuun alussa suomalainen life science -väki kokoontui perinteiseen HealthBIO -vuosiseminaariinsa Turkuun. Ennätyselliset 250 ilmoittautunutta innovaatio- ja yrityssektorin toimijaa seurasi ajankohtaisia puheenvuoroja ja rakensi yhteistyöverkostoja.

Tilaisuuden key note -puhujiin lukeutui vuosi sitten työssään Bayer Nordicin toimitusjohtajana aloittanut **Miriam Holstein**. Hän kertoo kotituneensa Suomeen hyvin ja tunteneensa itsensä hyvin tervetulleeksi. Avoimuus, yhteistyökyky, korkea digitalisaation hyödyntäminen ja innovatiivisuus tekevät Suomesta ainutlaatuisen. Holstein kertoo havaintojensa pätevän hyvin yhtiön toimintaympäristöön Turussa.

Turun seutu on Suomen nopeimmin kasvava. Sen havaitsee myös Turun tehtaallamme, joka edustaa hyvin sitä mitä ympärillämme tapahtuu: eri tieteiden välillä yhteistyötä, avoimuutta uusia ideoita kohtaan ja myös niiden hyödyntämiseen keskittymistä.

Ensi vuonna HealthBIO on osa 15.–16.5. Turun Messukeskuksessa järjestettävää Life Science Live -tapahtumaa. Lääketieteen ja terveydenhoidon

ammattitapahtumassa pääteemaksi on valittu tekoäly terveydenhuollossa, lääkekehityksessä ja biotekniikassa. HealthBIO:n ohella tapahtumaan sisältyy European Institute for Innovation through Health Data eli i~HD -konferenssi ja entistä laajemmin uusiin innovaatioihin keskittyvä messualue.

HealthTurulle ESCA -klusteritunnustus

HealthTurku -kärkiala osallistui tänä vuonna ensimmäistä kertaa EU-tasoiseseen klusterianalysiin. European Secretariat for Cluster Analysis (ESCA) määritteli turkulaisen osaamiskeskittymän luokkaan "Cluster Management Excellence Label BRONZE – Striving for Cluster Excellence".

ESCA-arviointia voisi verrata laatujärjestelmään. Täytämme tietyt EU:n asettamat kriteerit, joita pitkäjänteinen toimintamme ja halu jatkuvaan kehittymiseen tukevat. Toivomme tietysti arvioinnin vahvistavan myös asemiamme hakiessamme EU-rahoitusta tuleviin kehityshankkeisiin, sanoo HealthTurku -kokonaisuudesta Turku Science Park Oy:ssä vastaava **Tero Piispanen**.

HealthTurku on ainoa suomalainen Health and medical science -luokassa arvioitu klusteri.

TEKSTI & KUVA RIKU NÄSÄNEN

Bayer Nordicin toimitusjohtaja Miriam Holsteinin haastattelu katsottavissa osoitteessa www.turkubusinessregion.com/uutiset.

Mika Ingi toivottaa pääomasijoittajat ja kasvuyritykset tervetulleiksi Paimion Leijonienluolaan 22. 11.

Leijonienluolasta rahoittajia kasvulle

Paimion kaupunki järjestää 22.11. Paimion Leijonienluola -tilaisuuden. Elinkeinojohtaja Mika Ingin mukaan Paimion Leijonienluola on kasvuyritysten ja rahoittajien tapaamispaikka "ilman sirkushuveja".

- Yleensä rahoitusta hakevat esittäytyvät sijoittajille, mutta meillä kuvio on päinvastainen. Ainutlaatuisen runsas kattaus erilaisia pääomasijoittajia esittelee aamupäivällä Paimion kaupungintalolla yrityksille omaa toimintaansa ja toimintaideologiaansa. Yritykset valitsevat vastaavasti ne pääomasijoittajat, joille ideoitua iltapäivällä haluavat kasvokkaisessa tapaamisessa esitellä.

Ingin mukaan tilaisuus sopii niin aivan pienille kuin suuremmillekin yrityksille, sillä liikevaihto voi vaihdella nolasta 50 miljoonaan euroon. Myös myynnissä oleva yritys voi osallistua tapahtumaan. Tärkeää on, että liiketoiminta on skaalattavissa tai sen kasvattamisesta on olemassa suunnitelma. Mukaan voi ilmoittautua 15.11. saakka osoitteessa www.lupavalitapaimio.fi. Tilaisuuteen Paimion kaupungintalolle mahtuu n. 100 yritystä, mutta aamupäivän esityksiä voi seurata myös streamin välityksellä.

- Yritykset voivat ilmoittautumisen jälkeen antaa perustiedot toiminnastaan tai toimittaa myös oman esityksensä. Materiaalit ovat luottamuksellisia, eikä niitä jaeta eteenpäin ilman yritysten antamaa lupaa.

Vuonna 2017 tilaisuuteen osallistui paikan päällä 44 yritystä ja noin 120 seurasi sitä live-streamin välityksellä. Sijoittajat ja heidän organisaationsa edustivat lähes 2 miljardin euron pääomia. Järjestelyissä Paimion Leijonienluolan yhteistyökumppaneita ovat Pääomasijoittajat ry, Moosedog Oy, FIBAN, Suomen Yrittäjät, Turun kauppakamari, Osuuspankki ja Nordea.

Katso myös Mika Ingin haastattelu osoitteessa
www.turkubusinessregion.com/uutiset

Meriteollisuuden kiihdytysohjelman kiinnostavimmat kasvuyritykset valittu

Suomen ensimmäinen meriteollisuutta palveleva yrityskehitysohjelma käynnistyi kesän jälkeen. Syksyn aikana Maritime Acceleratorissa rakennetaan yhteistyötä perinteisten, kansainvälisten meriteollisuusalan yhtiöiden sekä alalle uusia ideoita tarjoavien yritysten välille. Tavoitteena on vahvistaa Suomen kilpailukykyä meriteollisuuden globaalissa kilpailussa.

Turku Science Park Oy:n ja Avanto Ventures Oy:n yhteistyönä rakentunut kiihdytysohjelma sai partnerikseen kuusi alan perinteikäästä toimijaa. Avanto kokosi kesän aikana yli 500 kiinnostuksesta ilmoittaneen tai muuten potentiaalisen startupin ja kasvuyrityksen listan, joista partneriryhmissä valikoitui haastattelukierrokselle 40 yritystä. Tästä joukosta osa pääsee mukaan lokakuun puolivälissä käynnistyvään syventävään bootcamp-osioon.

Bootcamp merkitsee mukaan valituille tilaisuutta näyttää kyntensä ja pääsyä vaikuttamaan meriteollisuuden tulevaisuuteen. Joukossa on yrityksiä eri puolilta maailmaa. Yksi niistä on suomalainen Delta Cygni Labs, joka on valittu myös Euroopan avaruusjärjestö ESA:n yrityskehitysohjelmaan. Yrityksen POINTR -mobiilisovellus mahdollistaa erilaisten huoltotöiden tekemisen etäyhteyden avulla vaikeammassakin kohteissa. Sovellus hyödyntää livevideota ja AR-tekniologiaa tarjoten innovatiivisia tapoja saada apua vaikkapa keskelle valtamerta. Muita tämän julkaisun painoon mennessä varmistuneita bootcamp-osallistujia ovat Hema Imaging LLC, CEKO sensors, Marine Bubble Flow ja Vital Vio. Viimeksi mainittu on terveydenhuollon startup, joka tarjoaa tapoja tappaa haitalliset itiöt sisätiloista valokatkaisijaa painamalla.

Maritime Accelerator huipentuu Helsingin Slush-tapahtuman yhteydessä 4.-5.12. Silloin parhaat konseptit ja yhteistyökuviot esittäytyvät myös yleisölle. Tuoreimmat tiedot Maritime Acceleratorista löydät osoitteesta www.maritimeaccelerator.com.

Wärtsilän edustajat tutustumassa Maritime Acceleratorin startupeihin.

Turku needs more international experts

The strong economic growth of the Turku region has led to an increasing need to attract more experts from various fields. As the digital revolution has become increasingly prevalent, so has the demand for IT experts, as they are needed in practically every field there is. To be able to attract, welcome and integrate more international experts and their families to the Turku region, the services related to these tasks will be gathered under the Talent Turku platform.

"This common operating model will allow us to develop our services in a more efficient, cohesive way. This will also help us attract and welcome top international experts to the Turku region," explains **Pipa Turvanen**, who is responsible for the Talent Turku service in Turku Science Park Oy.

The region features plenty of other employers and employment opportunities as well, such as Valmet Automotive's car plant in Uusikaupunki, Meyer's shipyard in Turku, and the region's healthcare and wellness sectors.

For more information, please contact
Pipa Turvanen, tel. +358 40 729 5364.

Spearhead fields dare to innovate

This autumn, the Turku region has introduced two new development projects that combine innovation activities and growth entrepreneurship. **The Turku Business Region Ultrahack** is an international idea competition that seeks solutions and technologies for KiiltoClean and Meyer Turku Oy, which both presented their own assignments. The competition received 58 ideas that are related to either the improvement of hand hygiene or the development of cruise ship experiences. The competition's finale will be arranged at the SparkUp startup community's facilities between 12 and 14 October.

The **Maritime Accelerator**, Finland's first business accelerator programme for the maritime industry, has reached its bootcamp stage, where only around ten startups from a starting group of 500 were judged to possess the most potential by the accelerator's partner companies. The accelerator's six partner companies are searching for new partners to help create the future of the maritime industry. The best Maritime Accelerator candidates will present their ideas at a conclusion event that is to be held between 4 and 5 December, alongside Slush in Helsinki.

AI set to challenge all fields

In the near future, the onset of AI technologies will change corporate activities in a big way. The business and innovation services in the Turku region help to tackle the challenges posed by AI with two entities that focus on mapping out the actors in the field and the companies that are interested in utilising AI in their business, and by creating collaborative opportunities between companies and research organisations. The services will be implemented by the V-S Tekoälyverkosto (Southwest Finland AI Network) project and in the Allied ICT Finland interface.

For more information on AI-related topics in the Turku region, see e.g. the TechTurkuAI group on Facebook. For more information on events related to the field of AI, check the event calendar at www.turkubusinessregion.com and AIF's national website at www.alliedict.fi.

Turku business region increases competitiveness of spearhead fields

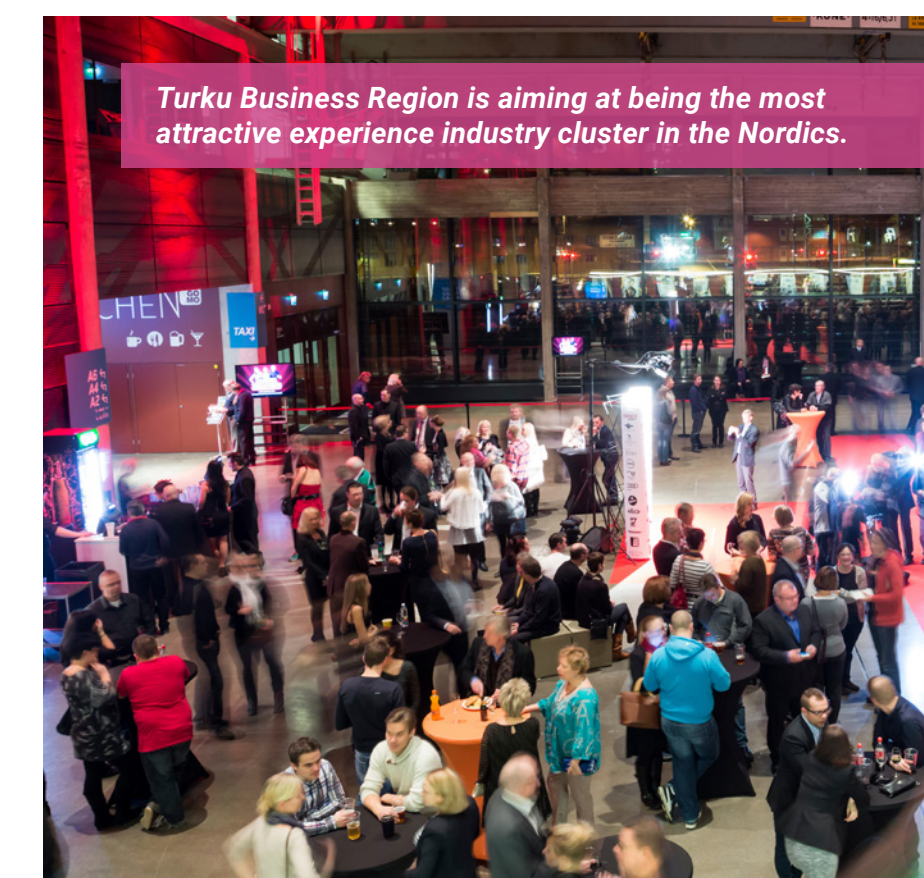
The strong economic growth of the Turku region is the result of a slew of successful, leading companies, smaller growth companies, as well as strong expertise in education, research and innovations. Turku Science Park Oy, the development company for the business sector in the Turku region, has promoted five top fields that help support the region's competitiveness and whose experts and services form a key focus for Turku Science Park Oy as a whole.

Of the spearhead fields in the region, **MaritimeTurku** and **HealthTurku** have the history and numbers to back up their particularly impressive developments. When the sectors that belong to HealthTurku are put together, Turku accounts for half of the around-600-million-euro market for Finnish diagnostics industry exports, and Turku's overall contribution to the medical exports sector is worth billions – three fourths of the Finnish medical exports market in total. In the maritime sector, Southwest Finland's share of the industry's 30,000-odd jobs is 40 %, and its contribution to the industry's total turnover is roughly the same as well.

TechTurku, which includes a multitude of fields, combines AI, robotics and automation. In Southwest Finland, the turnover from technology companies is worth 4.6 billion euros, meaning that there is a strong basis for the creation of a new Technology Campus Turku cluster that could help strengthen education and research activities in the field.

The companies of the Smart Chemistry Park innovation platform, which was created to facilitate the **CleanTurku** development, refine industrial side streams and biomasses into new products and materials. By strengthening innovation and research activities, the region can help support the creation of commercial operating models that utilise the bioeconomy and circular economy.

The fifth spearhead field emerged during the current millennium, as AV productions discovered the opportunities that the Turku region has to offer. The region has attracted international interest as well – in no small part due to the national incentive system. However, **ExperienceTurku** is a more wide-ranging entity whose objective is to establish the Turku Business Region as the most attractive experience industry cluster in the Nordic countries. The experience centre that is to be created in Turku's old railway yard area will play a key part in this endeavour. In addition, the development of the tourism sector is also part of the ExperienceTurku initiative.

Turun Tiedepuisto

Vetovoimainen ja kilpailukykyinen osaamiskeskittymä vahvistaa koko Turun seudun, Suomen ja Euroopan kasvua.

Kuva: Cederqvist&Jäntti Arkkitehdit Oy

**TURKU
BUSINESS
REGION**

Vaikuttavaa verkostoitumista

Turku Business Region on Suomen dynaamisin yritys- ja innovaatiotoimintojen keskittymä.

Seutukunnan 22 000 yritystä, kuusi tiede- ja ammattikorkeakoulua sekä eri toimijoiden laaja yhteistyöverkosto tarjoavat elinkeinoelämän menestykselle vahvan perustan.

www.turkubusinessregion.com

